

Warszawa, 01-04-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

II.511.290.2025.MA

Pan

Waldemar Żurek

Minister Sprawiedliwości

Prokurator Generalny

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

w moim zainteresowaniu pozostaje zagadnienie praw osób napotykających na poważne problemy, w szczególności ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawność i wiek, w zakresie realizowania prawa do sądu. Przyczyną tego stanu rzeczy pozostaje, w szczególności, nieprzystosowanie postępowania karnego do wymogów współczesności, w zakresie w jakim nie dopuszcza wnoszenia środka odwoławczego czy innych pism procesowych przy użyciu środków elektronicznych oraz na odległość, przy wykorzystaniu podpisu elektronicznego.

W tym celu, w wystąpieniu z dnia 2 września 2025 r. nr II.511.290.2025.MA, zwróciłem się do Pana Ministra z prośbą o dokonanie analizy problematyki związanej z elektroniczną komunikacją osób nieporadnych z organem procesowym w postępowaniu karnym. Pomimo wagi problemu przedstawionego w moim wystąpieniu, dotychczas nie otrzymałem odpowiedzi. Kopię tego wystąpienia przedstawiam uprzejmie w załączeniu.

W wystąpieniu wskazałem m.in. na konieczność usankcjonowania możliwości kierowania przez osoby nieporadne, w szczególności ze względu na zdrowie lub wiek, oświadczeń, w tym wniosków elektronicznie, opatrzonych kwalifikowanym podpisem

elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Złożony przeze mnie postulat wymagałby modyfikacji w zakresie art. 116 k.p.k. poprzez uzupełnienie tego unormowania o zapis pozwalający osobie nieporadnej, w szczególności ze względu na wiek lub stan zdrowia, złożenia oświadczenia, w tym wniosku o wzięcie udziału w czynności procesowej, w sposób opisany w art. 116a k.p.k.

Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że również zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 lipca 2025 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1178), które ostatecznie wejdą w życie w dniu 1 czerwca 2026 r., nie odpowiadają na zgłaszane przeze mnie postulaty.

Nowelizacja zmierza przede wszystkim do uruchomienia dwustronnej komunikacji elektronicznej pomiędzy stronami i sądami powszechnymi w zakresie spraw prowadzonych w postępowaniu karnym i postępowaniu wykroczeniowym, w wyniku poszerzenia możliwości portalu informacyjnego, o którym mowa w art. 53e § 1 u.p.u.p, w tym wprowadzeniu regulacji dotyczącej możliwości doręczania przez sąd orzeczeń i zarządzeń przez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym, czy wprowadzeniu możliwości dokonywania przez sąd doręczeń pism procesowych i innych pism również stronie, która dokonała wyboru takiego sposobu doręczania. Ustawa wprowadza możliwości składania przez prokuratora, obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym oraz przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, za pośrednictwem portalu informacyjnego, wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, środka odwoławczego, odpowiedzi na środek odwoławczy oraz dalsze pisma w postępowaniu odwoławczym, przy czym możliwość ta nie dotyczy wnoszenia kasacji.

Nadal jest to rozwiązanie ograniczone do podmiotów fachowych, profesjonalnych pełnomocników, pozostawiające na marginesie strony, w szczególności osoby, które ze względu na niepełnosprawność, zły stan zdrowia bądź zaawansowany wiek, chciałyby samodzielnie, bez ponoszenia kosztów pełnomocnictwa, skorzystać z elektronicznej formy komunikacji z organem procesowym, choćby na okoliczność sporządzania środka zaskarżenia czy wniesienia pisma procesowego w sprawie. Z tej racji, pożądana jest nowelizacja procedury karnej, aby osoby te dysponowały dostępem do wymiaru sprawiedliwości w pełniejszym niż dotychczas wymiarze.

Mając na uwadze powyższe, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich¹, zwracam się ponownie do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o dokonanie analizy wskazanych w wystąpieniu z dnia 2 września 2025 r. problemów i rozważenie zainicjowania stosownych działań legislacyjnych.

Będę także wdzięczny za poinformowanie mnie o stanowisku Pana Ministra zajęтым w tej materii.

Załącznik:

1. Wystąpienie RPO z dnia 2 września 2025 r. do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

- Pan Poseł Marek Ast Przewodniczący Komisji Ustawodawczej Sejmu RP (kust@sejm.gov.pl);
- Pani Poseł Barbara Dolniak Przewodnicząca Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (knkk@sejm.gov.pl);
- Pan Senator Krzysztof Kwiatkowski Przewodniczący Komisji Ustawodawczej Senatu RP (ku@senat.gov.pl);
- Pani Maja Nowak Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych (ePUAP).

---

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 z późn. zm.; dalej: RPO).